PATVIRTINTA
Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus
pradinės mokyklos
direktoriaus 2025 m. rugpjūčio 20 d.
įsakymu Nr. 18V-107

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos (toliau – Mokykla) ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne mokyklos aplinkoje formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.

2. Siekiant Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – Bendrosios programos) nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas muziejuje, galerijoje, teatre, parke, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (angl. *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos centre ar kitose mokymuisi tinkamose aplinkose.

3. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvarius mokymosi kontekstus. Siekiant užtikrinti ugdymo ne mokyklos aplinkoje veiksmingumą, mokiniams organizuojamos aktyvios ugdomosios ir pažintinės veiklos ir vertinama mokymosi pažanga.

II SKYRIUS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formos:

4.1. ne mokykloje organizuojama tiesiogiai su ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų įgyvendinimu susijusi ugdomoji veikla. Tokios veiklos gali būti vykdomos muziejuose, STEAM atviros prieigos centruose, parkuose, sporto aikštynuose, baseinuose ar kitose erdvėse;

4.2. papildoma pažintinė veikla ar išvyka, padedanti siekti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programose numatytų tikslų, organizuojama šiais būdais:

4.2.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietoves;

4.2.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

4.2.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

4.2.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

4.2.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

4.2.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

4.2.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

5. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne mokyklos aplinkoje, trukmė gali būti:

5.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

5.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

5.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

6. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamos:

6.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ir kituose objektuose;

6.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);

6.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

7. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

7.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programose numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

7.2. ugdytinių/mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių/ugdytinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

7.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į ugdytinių/mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems ugdytiniams/mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius ugdytinių/mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

7.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

7.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

8. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams/ugdytiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

8.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

8.2. įtraukti ugdytinius/mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams/ugdytiniams suprasti kontekstą;

8.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

8.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

8.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;

8.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS
SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

9. Organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir siekiant užtikrinti ugdytinių/mokinių saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys gali būti mokyklos pedagoginiai darbuotojai, mokinių tėvai ar praktiką atliekantys studentai, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Planuojant trumpalaikes ir visos dienos ugdomąsias ar pažintines veiklas šalies viduje, lydinčių asmenų skaičius skiriamas laikantis toliau nurodytų rekomendacijų. Jei ugdomosiose veiklose dalyvauja daugiau mokinių/ugdytinių, proporcingai didinamas lydinčių asmenų skaičius. Jeigu dalyvauja:

9.1. mažiau nei 24 ugdytiniai/mokiniai, kurie ugdosi pagal priešmokyklinio ugdymo programas ir mokosi pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

9.2. įvertinęs ugdytinių/mokinių brandą, ugdomųjų veiklų sudėtingumą, vietą ar viršijus 24 mokinių skaičių ir kitas aplinkybes, mokyklos vadovas gali skirti ir daugiau lydinčių asmenų.

10. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomąsias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje:

10.1. mokiniams iki 16 metų skiriamas vienas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 9.1 papunktyje, proporcingai didinamas šiame papunktyje nurodytas lydinčių asmenų skaičius;

11. Planuojant trumpalaikes ugdomąsias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams iki 16 metų mokyklos vadovas, įvertinęs aplinkybes, gali skirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 24 pradiniame ugdyme.

12. 1–2 klasių mokiniams ir priešmokyklinio ugdymo ugdytiniams organizuojamos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės išvykos.

13. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

13.1. **mokyklos vadovas ar jo įgaliotos asmuo:**

13.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą, lydinčiuosius asmenis, mokinių/ugdytinių sąrašus, ugdomųjų ar pažintinių veiklų programą/planą;

13.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai veiklai;

13.2**. atsakingas asmuo:**

13.2.1. ne vėliau, kaip prieš tris darbo dienas iki Išvykos pradžios Mokyklos direktoriui pateikia prašymą **(1 priedas),** ugdytinių/mokinių dalyvaujančių Išvykoje sąrašus **(2 priedas)**, parengtą ir suderintą su direktoriaus pavaduotoju ugdymui veiklų programą **(3 priedas);**

13.2.2. numato parengiamuosius darbus, galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti; jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį;

13.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus mokymuisi ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

13.2.4. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams) mokyklos elektroniniame dienyne TAMO;

13.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims ugdytinių/mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

13.2.6. pats dalyvauja išvykoje ir užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą;

13.2.7. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

13.2.8. praveda instruktažą, kuriame supažindina ugdytinius/mokinius su saugos, sveikatos ir elgesio taisyklėmis **(4 priedas).**

13.2.9. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susisiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

13.2.10. kai planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su būtina ugdytinių/mokinių saugumui užtikrinti informacija;

13.2.11. jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūrą;

13.2.12. atsakingam asmeniui netaikomas reikalavimas turėti gido profesinę kvalifikaciją;

13.3. **nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai) atsakingi už:**

13.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą atsakingam asmeniui. Sutikimas turi būti pateiktas pagal mokyklos parengtą formą **(5 priedas),** mokinio tėvai (globėjai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų veikloje, organizuojamoje ne mokyklos aplinkoje. Ugdytiniams/mokiniams, nedalyvaujantiems organizuojamoje veikloje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

13.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą;

13.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

13.4. **mokiniai atsakingi:**

13.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje.

14.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Ugdymui ne mokyklos aplinkoje organizuoti naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo".

17. Mokinio mokymosi laikas dalyvaujant ugdomojoje ar pažintinėje veikloje, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

18. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje mokyklos vadovo įsakymu gali būti organizuojamas laisvomis nuo ugdymo dienomis ar pasibaigus dienos ugdymo procesui ir yra įskaitomas į ugdymui skirtą laiką.

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo
1 priedas

.....
(VARDAS, PAVARDĖ)

.....
(pareigos)

Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus
pradinės mokyklos direktoriui

.....klasės/grupės (-ių) ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo
PRAŠYMAS

.....
(data)

Prašau (prašome) leisti vykti .....į .....
(transporto priemonė) (išvykos, pažintinės veiklos pavadinimas; vieta)

.....

Maršrutas:.....

Išvykimo data ir laikas:..... Grįžimo data ir laikas:.....

Apmokėjimas.....

....
(Pareigos) (Parašas) (Vardas, pavardė)

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo
5 priedas

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

SUTIKIMAS LEISTI MOKINIUI (UGDYTINIUI) DALYVAUTI UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE RENGINIUOSE

(Data)

Sutinku, kad:

- Mano vaikas

dalyvautų mokyklos (klasės/grupės) organizuojamuose ugdymo ne mokyklos aplinkoje trumpalaikiuose, visos dienos, ilgesniuose nei vienos dienos trukmės (įskaitant kelionę ir apgyvendinimą) renginiuose;

- informaciją apie konkretų renginį, išvyką gauti mokyklos elektroniniame dienyne TAMO;
- renginio vadovui pateikti papildomą informaciją (vaiko vartojami vaistai, alergijos ir kt.);
- reikalui esant, mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba;

Įsipareigoju informuoti renginio vadovą apie vaiko nedalyvavimą konkrečiame renginyje.
Užtikrinu, kad mano vaikas laikysis saugaus elgesio taisyklių, klausys renginio vadovo nurodymų.

(parašas)

.....

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo
5 priedas

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

SUTIKIMAS LEISTI MOKINIUI (UGDYTINIUI) DALYVAUTI UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE RENGINIUOSE

(Data)

Sutinku, kad:

- Mano vaikas

dalyvautų mokyklos (klasės/grupės) organizuojamuose ugdymo ne mokyklos aplinkoje trumpalaikiuose, visos dienos, ilgesniuose nei vienos dienos trukmės (įskaitant kelionę ir apgyvendinimą) renginiuose;

- informaciją apie konkretų renginį, išvyką gauti mokyklos elektroniniame dienyne TAMO;
- renginio vadovui pateikti papildomą informaciją (vaiko vartojami vaistai, alergijos ir kt.);
- reikalui esant, mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba;

Įsipareigoju informuoti renginio vadovą apie vaiko nedalyvavimą konkrečiame renginyje.
Užtikrinu, kad mano vaikas laikysis saugaus elgesio taisyklių, klausys renginio vadovo nurodymų.

(parašas)

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo
4 priedas

ELEKTRĖNŲ SAV. VIEVIO JURGIO MILANČIAUS PRADINĖS MOKYKLOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE SAUGOS, SVEIKATOS IR ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Šios taisyklės yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, ekskursijos, žygio, stovyklos (toliau – Renginys), trumpalaikių ugdymo vietos keitimo renginių už mokyklos teritorijos ribų metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų mokinių saugai, sveikatai ar gyvybei.
2. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginyje.
3. Mokiniai pasirašytinai supažindinami su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma drausminė nuobauda pagal mokykloje numatytą tvarką.

II. BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

4. Laiku atvykti į turizmo renginį.
5. Vykdyti turizmo vadovo (mokytojo) nurodymus.
6. Griežtai laikytis šių Mokinių turizmo renginių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
7. Neatsiskirti nuo grupės.
8. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
9. Būti drausmingiems, mandagiems, netriukšmauti, nerėkti.
10. Kultūringai elgtis visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
11. Nešiukšlinti viešose vietose.
12. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
13. Atlikti turizmo vadovo (mokytojo) paskirtas užduotis.
14. Gamtoje:

14.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir kt.;

14.2. kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;

14.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtus.

III. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

15. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, einant per gatvę, neteisingai išlipant iš transporto priemonės. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų gatvėje. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

16. Traumos ir sužalojimai dėl auto įvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėje ir transporte. Nuolatinis vadovo stebėjimas.
17. Traumos ir sužalojimai dėl neatsargaus elgesio su ugnimi ir elektra. Saugos priemonė – instruktažas apie priešgaisrinės saugos reikalavimus, laužų kūrenimą, elektros saugą. Nuolatinis vadovo stebėjimas.
18. Skendimas. Saugos priemonės – laikytis maudymosi taisyklių, be vadovo leidimo ir priežiūros neiti į vandenį, nesiirstyti valtimis, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje, turėti gelbėjimosi liemenes.
19. Saulės nudegimai, šiluminis, saulės smūgis. Saugos priemonė – dėvėti kepuraitę ar skarelę, nesideginti saulėje vidurdienį.
20. Šaltis, drėgnas oras. Šilti, neperšlampantys drabužiai ir apavas, apsauga nuo lietaus, šlapdribos.
21. Vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė – pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.
22. Apsinuodijimas maistu, virškinimo sutrikimai. Stengtis laikytis įprasto mitybos režimo ir higienos. Neimti į kelionę greitai gendančių produktų. Vartoti pakankamai skysčių ir įsitikinti dėl geriamo vandens kokybės. Ruošiant maistą ant laužo būtinas pakankamas terminis apdorojimas.
23. Sveikatos būklė. Informuoti vadovą prieš išvyką apie esamus ir galimus sveikatos sutrikimus, vartojamus vaistus, alergines reakcijas. Pasiimti būtinus vaistus.
24. Drausmė, punktualumas. Draudžiama atsiskirti nuo grupės, svarbu laikytis grupėje.

IV. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

25. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu.
26. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, eidama važiuojamąja dalimi privalo:

26.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis prieš transporto priemonių judėjimo kryptį (kai tai saugu) ir lydimą ne mažiau kaip 2 suaugusiųjų (ne jaunesnių kaip 21 metų);

26.2. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis bei vilkėti ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais;

26.3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei draudžiama eiti važiuojamąja dalimi.

27. Draudžiama eiti automagistrale ar greitkeliu.
28. Draudžiama eiti dviračių takais.
29. Draudžiama pasišalinti iš įvykio vietos, jei pėsčiasis yra su juo susijęs;
30. Norėdamas pereiti nereguliuojamą pėsčiųjų perėją pėsčiasis privalo:

30.1. eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;

30.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;

30.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

30.4. pažiūrėti į kairę;

30.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;

30.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo, norėdamos praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengus į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama eiti tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;

30.7. visą laiką stebėti gatvę, pasižiūrėti į abi puses.

30.8. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;

30.9. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.

31. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega šviesoforo:

31.1. geltona šviesa;

31.2. raudona šviesa.

32. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.

33. Eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengti pėsčiųjų perėjos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.

V. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIU

34. Dviračiu leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.

35. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale-raudonos šviesos žibintas. Dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

36. Dviračių vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsisegę šalmą.

37. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklinimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti ja ir kuo arčiau dešiniojo krašto. Dviračio vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervažiuoti į kitą gatvės pusę privalo nulipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.

38. Dviračių vairuotojams draudžiama:

38.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;

38.2. važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;

38.3. važiuoti nelaikant vairo bent viena ranka;

38.4. vežti keleivius;

38.5. būti velkamiems kitų transporto priemonių;

38.6. vilkti kitas transporto priemones;

38.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

VI. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

39. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.
40. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.
41. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdys kitiems eismo dalyviams.
42. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.
43. Važiuodamas ne miesto transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.
44. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.
45. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

VII. SAUGUS ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS

46. Plaukiant laivu privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir reikalavimų.
47. Savavališkai nelipti į laivą, sulaukti leidimo lipti.
48. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems, nesistumdyti.

VIII. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

49. Maudymosi reikalavimai:
    49.1. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.
    49.2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
    49.3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
    49.4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
    49.5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
    49.6. Maudytis tamsiu paros metu – draudžiama.
    49.7. pastebėjus pavojų sveikatai, gyvybei ar įvykus nelaimei nedelsiant informuoti turizmo vadovą (mokytoją).

IX. DALYVIŲ SAUGUS ELGESYS ĮSTAIGOJE

50. Nesistumdyti einant pro įstaigos duris.
51. Atidžiai klausytis vadovo (gido) instrukcijų ir pasakojimo.
52. Netrukdyti įstaigoje dirbantiems darbuotojams.
53. Liesti daiktus ir eksponatus tik leidus vadovui.
54. Neliesti įstaigoje esančių įrenginių ir technikos.
55. Neatsilikti nuo grupės.

X. VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

56. Padėti sutvarkyti turizmo renginiui naudotas priemones, inventorių.

57. Turizmo vietą palikti tvarkingą ir švarią.

58. Be vadovo leidimo neišeiti iš turizmo renginio.

59. Saugiai grįžti namo.

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje
organizavimo aprašo
2 priedas

UGDYTINIŲ/MOKINIŲ DALYVAUJANČIŲ UGDYME NE MOKYKLOS APLINKOJE SĄRAŠAS

Renginio pavadinimas .....

Renginio data .....

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Pastabos
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			

Mokiniai su ugdymo ne mokyklos aplinkoje saugos, sveikatos ir elgesio taisyklėmis supažindinti .....
(instruktažo data ir Nr.)

Mokinius lydi ir už jų saugumą ir sveikatą atsako:

....
(Atsakingas asmuo) (parašas) (vardas, pavardė)

....
(Lydintis asmuo) (parašas) (vardas, pavardė)

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje
organizavimo aprašo
3 priedas

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE VEIKLOS PROGRAMA

Data

I. **Renginio pavadinimas**
II. **Tikslas**
III. **Veiklos**
IV. **Mokinių atsiskaitymo forma. (Refleksija)**

SUDERINTA